

עין משפט
גור מצוה

עה:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

- (א) [מסורה] מה: עת.
- (ב) [מסורה] לכו בליל.
- (ג) [מסורה] ד' ב'ס':
- (ד) [מסורה] ד' ב'ס':
- (ה) [מסורה] ד' ב'ס':

הגהות הב"ח

(א) ג' על פי עמנו דלא
 מיחייב לליל ויבית הוא
 מתקן: (ב) שם יומי גנבתי
 לליל ויבית או מתקן:
 (ג) שם טעמה דאמר
 גנבתי דייבי עמנו בקרן
 הוא דפטור: (ד) רש"י
 ד"ה ה"ב אלף וסי' אלף
 היא דגניבה מחמת עמנו
 הדין:

מוסף רש"י

ובל עדות שאי אתה
 יכול להודיע לא
 הויה עדות. דהשתתף
 חמור (דכריס י"ט) ודעו
 השופטים היטב ויבית עד
 שקר העד ויבית ופשיטתו לו
 פלגי ונתם לפשות ויבית,
 עדות שאינה יכול לקיים
 כה מורה הדין הוא עדות
 ולי לא לא ופשיטתו יב'
 ובכ"ז סוהרין פ"א.

ה"ג אלף לאו הא קמ"ל גנב על פי שנים וטבח ומכר ע"פ עמנו או ע"פ אחד דלא חייב עמנו בקרן הוא דאמרינן ע"פ עמנו כו'. כלומר כבי האו גונב הוא דאמר דומיא דעד אחד לחיביה כי הדר אמו סהדי אלף היכא דגניבה וי עמנו מודה לא אמרינן דומיא דעד אחד: יקניי גנבתי או שאמר טכסתי ומכרתי. פטור מהשלומי ד' וה' ושמעינן מינה מרמי דאע"ג דלא הויה אלף אטעיה ופטור עמנו מכלום הויה הודאה אלף מדלא מני הכי ש"מ טעמא דאמר גנבתי כו': לימא כפגמי.

דגניבה דלא מחייב עמנו בקרן לפטורו אס כלא עדים או לא: בטלה כולה. דכיון דלא גנב לא טבח והראשונים משלמין כפל והוא פטור והאחרונים פטורין: כוונתו עדי טביחה. ולא עדי גניבה: וכן משלמין פשולמי שלשה. לנגב: אלימא ארישא. דהחזמו עדי גניבה וקאמר סומכוס הן משלמין כפל כשצילו לבעלים כמשפטו והוא משלם שלשה משום טביחה לעדי טביחה לא החזמו: ולימא ליה לסומכוס כו'. הא ודאי כיון דלא גנב לא טבח: אלף לאו על כרתיך מילתא אחריטי.

אמר רבנן דקאי סומכוס עלה ולא משכחת דמיקו מילתא דסומכוס אשתא קמא שפיר אלף הכי כגון דאמו כו': אין גנבתי. והך הודאה דגנב לאו הודאה היא דהא מחמת הני עדים דקאמרי ליה גנבת הוא דמודה אלף הודאה דטביחה ומכירה לאו מחמת גייעתותיהו אודי דהא לא אמרי ליה [טענתא] אלף גנבת: ואייסי כעל הכים ספדי. אחריני דגנב וענב ומכר וקאמרי רבנן דהן משלמין תשלומי כפל לנגב והגנב לבעלים והוא פטור מד' וה' דהא אודי אטעיה והודאה היא ואת"ג דאיתי כעל הכים סהדי דנגב פטור דהודאה גמורה היא חף ע"פ של חייב עמנו בקרן וקאמר לכו סומכוס הן משלמין כפל והוא משלם תשלומי שלשה דהודאה דטביחה לאו הודאה היא שהרי פטור עמנו מכלום: רבנן סברי אע"ג דגניבה מחמת עדים קא מודי. ואינה הודאה ומיב לשלם לבעלים אמו כפל שטעל מאלו: הודאה דטביחה. דלאו מחמת גייעתותא אודי מיהא הודאה היא ופטור מד' וה' אע"ג דפטור עמנו מכלום כהודאה זו דהא הודאה שגנבתי כמאן דאמר לא גנבתי דמי דמחמת קמאי אודי ומת דמחייב בקרן וכפל משום עדות האחרונים הוא ולאו משום הודאתו: לא דכולי עלמא הודאה דטביחה. כלא הודאה דגניבה לאו כלום היא לפטורו במקום עדים ככרי יוחנן וזי הכי סהדי בתראי סהדותא מעלותא הויה לא הוי פטרי ליה רבנן אלף הכא בעדות שאי אתה יכול להודיע עסקינן וכגון דהני עדים אחרונים הכשרים שהביא כעל הכים להעיד שגנב וטבח ומכר על פי הגנב

אלא לאו הא קמ"ל גנב על פי שנים וטבח על פי עד אחד או על פי עצמו (א) הוא דלא מחייב עצמו בקרן הוא דאמרינן ע"פ עצמו דומיא דע"פ עד אחד מה ע"פ עד אחד כי אתי עד אחד מצטרף בהדיה מחייב על פי עצמו גמי כי אתו עדים מחייב אבל גנב וטבח ומכר ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו דחייב עצמו בקרן לא אמרינן על פי עצמו דומיא דעל פי עד אחד ברייתא דתניא ראה עדים שמשמששין ובאין ואמר גנבתי אבל לא טבחתי ולא מכרתי אינו משלם אלא קרן למה לי למיתנא ואמר גנבתי אבל

לא טבחתי ולא מכרתי ניתני (א) או גנבתי או טבחתי ומכרתי אלא הא קמ"ל טעמא דאמר גנבתי (א) הוא דחייב עצמו בקרן דפטור אבל אמר לא גנבתי ובאו עדים שגנב וחזר ואמר טבחתי ומכרתי ובאו עדים שטבח ומכר דלא חייב עצמו בקרן חייב אלמא הודאה דטביחה לאו הודאה היא אמרי לא היא גופה קמ"ל רבין דאמר גנבתי אע"ג דאמר לא טבחתי ולא מכרתי ובאו עדים שטבח ומכר פטור מאי טעמא תשלומי (ארבע) חמשה אמר רחמנא ולא תשלומי ארבעה ולא תשלומי שלשה לימא כתנאי היו שנים מעידין שגנב והיו שנים מעידים אותו שטבח ומכר החזמו עדי גניבה עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה החזמו עדי טביחה הוא משלם תשלומי כפל והן משלמין תשלומי שלשה משום סומכוס אמרו הן משלמין תשלומי כפל והוא משלם תשלומי שלשה לפר ושנים לאיל אהייא קאי וסומכוס אילימא ארישא לית ליה לסומכוס עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה ולא אסיפא שפיר קאמרי רבנן הוא משלם תשלומי כפל והם משלמין תשלומי שלשה אלא מילתא אחריתי איכא בינייהו כגון דאתו בי תרי אמרי ליה גנבת אמר להו אין גנבתי וטבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי ואייתי סהדי ואומיניהו דלא באפייהו גנב ואייתי בעל הבית סהדי ואסודרו ביה דגנב וטבח ומכר ובהודאת טביחה קמיפלגי דרבנן סברי אע"ג דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה הודאה דטביחה הודאה היא ופטור וסומכוס סבר כיון דהודאה דגניבה מחמת עדים הוא דקא מודה דטביחה לאו הודאה והנך עדים קמאי דאומיניהו משלמין תשלומי כפל והוא משלם שלשה לפר ושנים לאיל אמר רב אחא בריה דרב איקא לא דכולי עלמא הודאה דטביחה לאו הודאה היא אלא בעדות שאי אתה יכול להודיע קמיפלגי כגון דאתו סהדי ואמרי ליה גנבת ואמר להו גנבתי וטבחתי ומכרתי מיהו לא בפניכם גנבתי אלא בפני פלוני ופלוני ואייתי סהדי ואומיניהו דלא באפייהו גנב ואתו פלוני ופלוני ואסודרו ביה דגנב וטבח ומכר ובהא קמיפלגי דרבנן סברי הויה לה עדות שאי אתה יכול להודיע וכל עדות שאי אתה יכול להודיע לא הויה עדות וסומכוס סבר עדות שאי אתה יכול להודיע הויה עדות והא קיימא לן דעדוה שאי אתה יכול להודיע לא הויה עדות הני מילי היכא דלא ידעי באיזה יום באיזה שעה דליכא לעדות כלל אבל הכא סיועי הוא דקא י"מסייעי ליה אמר מר הן משלמין תשלומי כפל מדקא מודה דגנב קרן בעי שלומי אמר רבי אלעזר משמיה דרב תני

ברייתא דתניא ראה עדים כו'. תימה דאמאי לא הביא מתניתין דפרק כהנא דשנועות וף מט. וסמ"י) דלעיל ודאי יומא שמיבא ברייתא לפי שרין לקדק מסיפא דרי"א בר שמעון דלא מתיבא במתני' דשנועות אלף הכא אין רין לקדק כלל מסיפא וי"ל דאמתי' דשנועות ידע שפיר דאיכא לחמי' דהיא גופה קמ"ל דקאמר כסמוך אלף ברייתא שמוספת על המשנה סבור דקמ"ל דהודאה דטביחה לאו הודאה היא: משלם

הביאם שאמר הגנב כבית דין כפני פלוני ופלוני גנבתי כמפרש ואולי ואמו פלוני ופלוני כו': רבנן פטרי ליה לנגב מארבעה ומחשה אלף משלם לבעלים קרן לצדו והוא נוטל כפל מן הראשונים שרצו להפסידו כפל וקנסא לא משלם מאי טעמא דהני סהדי בתראי אינן עדים דאיך יכול להודיע ולקיים בעדות זו דין הויה שהרי הוא הודא תחילה שגנבתי גנב ועל פיו כלא להעיד ולאו עדות היא הלכך אמאי מחייבת ליה אהודאת פיו על פי עמנו לא יעלם קנס ואהא מילתא קאי סומכוס וסבר עדות שאי אתה יכול להודיע עדות היא ועדים המזמין משלמין תשלומי כפל לבעלים במקום גנב והוא משלם שלשה לפר דהא אמו סהדי דטבח ומכר: בני מילי. דלא הויה עדות: היכא דאמרי לא ידעינן כציוו יום כציוו שעה. דאיכא למימר דלהכי עבדי דמסתפו דלא לימו סהדי דלומיניהו והלא כזאתה שעה עמנו הייחס ועדים שקריים הם: אלף הכא. דהא דאין אתה יכול להודיע היינו משום דקושטא קא מפקדי מכל שכן דעדותן עדות דקויעי קא מסייעי להו הלכך הך ראשונים שהחזמו משלמין כשצילו כפל והוא משלם שלשה לתשלומי חמשה דבר ושנים לאיל והודאה ליכא דהודאה דגניבה מחמת גייעתותא דקמאי אודי והודאה דטביחה פטור עמנו מכלום הויה: תשלומי כפל. אמר סומכוס כבי האי גונב דקמאי משלמין כפל דמשמע קרן וכפל ואמאי כיון דקא מודי ואמר גנבתי איך קרן קא בעי לשלומי דבעלתא קנסא דכפל הוה קא בעי לאפסודי בעדות שקר דידהו דאמאי לא עמד בדין ואיכא למימר דמודה ומיפטור אלף קרן הוא מחייב וקאי ולא מפסדי ליה מידי: משלם

ק"א מ"י פריה מהל'
 עדות הלכה ו:
 ק"ב ב מ"י פריה מהל'
 עדות הלכה ו וי"ג
 מהל' דלא הלכה ט קמ'
 לאין קפא:

Torah-Box.com

diffusion du judaïsme aux francophones